

A sokoldalú pedagógus, aki mindig hazafelé tart

Bíró Gyula 1979-ben született Berettyóújfaluban. A középiskolai tanulmányait is itt végezte a Bessenyei György Szakközépiskola pedagógia szakán. Jelenleg szülővárosában és Szarvason él. 2001-ben végzett az akkori Tessedik Sámuel Főiskola Szarvasi Pedagógiai Karán óvodapedagógusként és tanítóként, majd a Debreceni Egyetem etika-társadalomismeret szakán tett szakértői és közoktatás-vezetői szakvizsgát, illetve művészetfilozófia szakon diplomázott az Eszterházy Károly Egyetem bölcsészettudományi karán.

Széles látókörű pedagógus, akinek a legfontosabb a gyerek. Honnan ez a máig nem szűnő lelkesedés a pedagógiai munka iránt, kérdeztem egykori íróársamat, Bíró Gyulát, akivel öt éven át egy faluban dolgoztam, Nagyrábén.

– Ebben valószínűleg nagy szerepe volt a Széchenyi István Általános Iskolának, ahova

Bíró Gyula gyerekeket nevelt, ma már pedagógusokat oktat

én is jártam. Ott kiváló nevelőkkel bontakozhatott ki az érdeklődési köröm, és számtalan „műveltségbomba” láttatta, hogy milyen is lehet egy jó iskola. Aztán a középiskolában formálódott a pedagógia és a művészetek iránti érdeklődésem. 2002 és 2006 között szülővárosomban, a volt általános iskolámban dolgoztam tanárként, igazgatóhelyettesként, majd 2006-tól 2011-ig a nagyrábéi Móricz Zsigmond Általános Iskola és Óvoda igazgatójaként. Rábé a szívem egyik kiemelt helyére fészkelte be magát. A vezetőként általam átvett kis intézmény két óvodával és két iskolával komoly szereplője lett a mikrotérségnek – ez számomra leginkább a rábéi lelkeket jelenti –, ahol megtanultam a szolgálatot. Olyan emberi kapcsolatok alakultak ki nevelőkkel és neveltekkel, kollégákkal, szülőkkel, helyi közösségekkel, amelyek ma is élők. Láthattam egy rendkívül „kultúraéhes” települést, egy olyan értékkoncentrációt, amely példaértékű együttéléssel vegyülve valódi „csodaszülő konyha”. Szeretve gondolkodom a Sárrét minden szegletére. Talán, mint az „utolsó sárréti nádibetyár”.

– Mit jelent neked Berettyóújfalu?

– A szülővárosom, a mindenkori „szerelemváros”. Különös ellentmondás feszülhet

Fotók: magánarchívum

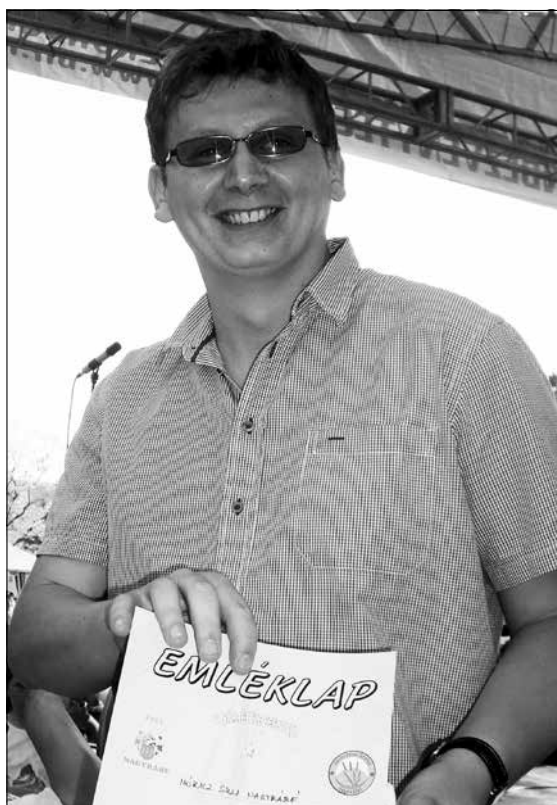

Munka közben

Dezső Ilona egyik berettyóújfalui kiállításának megnyitóján

abban, hogy elhagyjuk azt, akit végtelenül szeretünk, és végtelenül vonz minden egyes lényegisége. Nadányi Zoltán, a kiváló költő „faluvárosnak” nevezi Berettyóújfalut, és talán minden vonzó és taszító tulajdonságát belesűríti ebbe a szójátékba. Egy helyben nem a házak, nem a beton, hanem a lelkek, amik vonzanak, azok a karakterek, jó emberek, akiket a városomhoz kötök. Azonban mindig kétség volt bennem: ma is itt az állandó lakcímem, de időm java részét Szarvason töltöm. Mindig különleges hangulatként élt bennem a városunk, a története és azok a történelmi fordulatok és szerepcsere-zavarok, amelyek meg-

A 2011-es nagyrábéi Sárrett íze fesztiválon

határozták a fejlődését. Ma egy rendkívül vonzó városnak látom, nagyon sok színhelye, tere alakult olyanná, amilyennek valamikor én is álmodtam. Megújultak a közterei, az épületei, és a kulturális élet dobbanásai is mutatják, hogy Várad és Debrecen között is van egy elérhető, szenvedélyes kis város. A *Várad* című művészeti folyóirat volt az első, majd következett az *Irodalmi Jelen*, amely közölte szépirodalmi írásaimat, novelláimat. Első önálló kötetem *Bizonytalan reggelek* címmel jelent meg a Barbaricum Könyvműhely gondozásában, majd szerzőtársakkal az *Irodalmi Jelen* is kiadta *Az utolsó párttitkár* című kötetünket. Sok magyarországi városhoz kötött a munkám, de igazából ezek – Szarvas kivételével – mind-mind állomások, „feladatellátási helyek”, amelyek nem tudják felülírni az örök vágyódást a szülővárosba. Anthony de Mello egy idézetét nagyon gyakran emlegetem önvigasztalásképpen: „A folyó ezt mondta a keresőnek: miért kell a megvilágosodás miatt izgulni? Bármerre is kanyarodom, mégis mindig hazafelé tartok.” Így tehát nincs miért izgulnom, mert Berettyóújfaluba és Szarvasra mindig hazafelé tartok. Sosem vendégként jövök, hanem a Berettyó szerelmeseként.

– *Mit jelent Szarvas, a második otthonod?*

– Az alma mater legnemesebb kifejezését. Már a főiskolás évek alatt valódi ámulattal töltött el az a természeti szépség és adottság, ami az Alföld valódi gyöngyszemévé teszi a történelmi Magyarország mértani közepét, Szarvast. Már akkor is éreztem, hogy ennek a városnak misztériuma van. 2011-től az akkori Szent István Egyetem Gyakorlóintézményének lettem az igazgatója, a szarvasi pedagógusképző kar oktatója, gyakorlatiképzés-vezetője, vezetőtanára. 2013-tól az intézmény a Gál Ferenc Egyetem fenntartásában működik mint az egyetem gyakorlóintézménye és módszertani központja. A társadalompedagógiai, majd kisgyermeknevelői tanszéken vagyok oktató címzetes egyetemi docensként, de munkám mellett dolgozom pedagógiai szakértőként, és tanítottam, tanítok más egyetemeken is. Tizenkilencedik éve vagyok intézményvezető, számtalan sikerrel és törvényszerű kudarccal, munkámat mindig is a szenvedélyes alkotókényszer határozta meg. Rendszeresen tartok előadásokat, publikálok szakmai, tudományos folyóiratokban, tankönyvet fejlesztettem, írtam egyetemi jegyzetet. Több elismerés

(folytatás a következő oldalon)

Biharország – szomszédoló

A sokoldalú pedagógus, aki mindig hazafelé tart

(folytatás az előző oldalról)

➤ – miniszteri, városi, egyetemi – ért az elmúlt években, ezeket mindannyiszor a velem dolgozó csapatoknak ajánlottam. Csodálatos alkotói közösséget kaptam és építhettem, megvalósítva azt az intézményt, „ovi-sulit”, ami szintetizálja a pedagógiáról vallott ember- és értékközpontú filozófiámat. Kaptam egy másik kiváló közösséget is, a római katolikus plébániát, egy lelki vezetőt Seidl Ambrus plébános személyében, majd egy olyan intellektusú vezető-társmintát, mint az őt váltó dr. Kiss Imre esperes atyát.

– *A pedagógiai munkáddal a határon túli magyarságot is szolgálod...*

– A szarvasi pedagógusképzés mindig is meghatározó volt az életemben. Az a szellemi és materiális építkezés, ami az elmúlt tizenkét évet jellemezte számtalan eredménnyel és intézményi elismerő címmel, mind-mind annak a szolgáltatásnak része, amit a hivatásom iránt érzek. Egy külföldi magyar pedagógusoknak szervezett nagyszabású program szakmai vezetőjeként a legnagyobb álmom válhatott valóra „második szülővárosomban”, hogy ebben a gyermeklélekkel és szakmaisággal átítatott atmoszférában több mint ezerötyszáz Kárpát-medencei pedagógus továbbképzését menedzselhettem és szervezhettem. Életemre szóló szakma-elixír. Bárhol teljesítettem szolgálatot, mindenhol a tanítványaim, hallgatóim és a munkatársaim sikerei adták azt a „befecskendezést”, ami miatt érdemes ezt lelkesülten csinálni. Élesd várossal két különös kapcsolatom is van, egymástól függetlenül. Ciavoi Andreával pedagógusként ismerkedtünk meg egy továbbképzésen, majd lehetőségünk nyílt tá-

Tavaly Berettyóújfaluban az Erdőn, mezőn vendégségben kiállítás megnyitóján Jenővel, a vándorsólyommal

A 2012-es budapesti könyvhéten *Az utolsó párttitkár* c. kötet kiadójának vezetőjével, Böszörményi Zoltánnal és egyik szerzőtársával, Balogh Gyulával

mogatni élesdi gyermekeket a kolléganő által szervezett „gyermekmeglepi” digitális programban. Andi a Kárpát-medencei Nyári Pedagógus Akadémia és továbbképzések rendszeres és lelkes résztvevője. Mindig szeretettel gondolok ember- és szakmaszeretetére. A másik kapcsolatom Dezső Ilona költő, festőművész, aki Élesd szülőtte, de a szeretetkapcsolatunk Nagyrábén kötött, és több olyan kiállítását is volt szerencsém megnyitni, amelyen örömmel látom az Ili munkáját fényjelző csodateremtést. A „Járd végig!” program egy olyan magyar-magyar kapcsolatokat erősítő Kárpát-medencei program, amely a külföldi magyar pedagógusközösségeket támogatja az eredményes működést lehetővé tevő, szakmai megújulást segítő továbbképzési tartalmakkal. Egymástól tanulás, modern képzéstartalmak, műhelyfoglalkozások, plenáris előadások, kulturális program – ezeket takarja a program. A legmeghatóbb pillanata ezeknek a találkozóknak a szakmai egy nyelven beszélésen túl az az éjszakai élmény, hogy a történelmi Magyarország mértani középpontjában, fáklyák fényénél elénekeljük nemzeti imádságunkat és a székely himnuszt. A Gál Ferenc Egyetem és az egyházmegye pedagógiai intézete nemcsak feladatának, de elhívásának is tekinti a program szakmával és lélekkel telt megvalósítását.

Kocsis Csaba

